EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 22.10.2020
COM(2020) 664 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

Rapport om genomförandet och tillämpningen av förordning (EU) 2017/1004 om upprättande av en unionsram för insamling, förvaltning och användning av data inom fiskerisektorn och till stöd för vetenskaplig rådgivning rörande den gemensamma fiskeripolitiken och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 199/2008 (omarbetning)

{SWD(2020) 229 final}

INLEDNING

Tillförlitliga och fullständiga data är avgörande för fiskeriförvaltningen inom ramen för den gemensamma fiskeripolitiken[1], som baseras på bästa tillgängliga vetenskapliga rådgivning. Det viktigaste instrumentet för datainsamling och datahantering[2] är förordning (EU) 2017/1004[3] (nedan kallad *förordningen om datainsamlingsramen* eller *datainsamlingsförordningen*), som är en omarbetning av den tidigare förordningen från 2008[4]. I datainsamlingsramen fastställs den harmoniserade metoden för medlemsstaternas unionsomfattande insamling av biologiska, miljörelaterade, tekniska och socioekonomiska data för fiske-, vattenbruks- och beredningssektorerna (bilaga 1 till arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar).

Enligt artikel 23 i förordningen om datainsamlingsramen ska Europeiska kommissionen (nedan kallad *kommissionen*) lämna in en rapport till Europaparlamentet och rådet om genomförandet och tillämpningen av förordningen. Denna rapport uppfyller detta krav.

I datainsamlingsramen framhålls ett slutanvändarinriktat tillvägagångssätt och en regionsbaserad datainsamling, genom inrättande av regionala samordningsgrupper (Regional Coordination Groups, RCG). Enligt datainsamlingsramen ska medlemsstaterna samla in data inom ramen för nationella arbetsplaner och rapportera om genomförandet via årliga rapporter. För första gången kan de även lämna in regionala arbetsplaner, som samordnas på havsområdesnivå, för att komplettera (eller ersätta) relevanta delar i de nationella arbetsplanerna.

Genom datainsamlingsramen får kommissionen befogenhet att anta kommissionsbeslut för att upprätta ett flerårigt unionsprogram för datainsamling (EU MAP, nedan kallat *det fleråriga unionsprogrammet*), som innehåller detaljerade skyldigheter avseende datainsamling för medlemsstaterna. Det fleråriga unionsprogrammet för 2017–2019[5] hade redan anpassats till

[1] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1380/2013 av den 11 december 2013 om den gemensamma fiskeripolitiken, om ändring av rådets förordningar (EG) nr 1954/2003 och (EG) nr 1224/2009 och om upphävande av rådets förordningar (EG) nr 2371/2002 och (EG) nr 639/2004 och rådets beslut 2004/585/EG, EUT L 354, 28.12.2013, s. 22.

[2] Annan lagstiftning kan innehålla fristående skyldigheter avseende datainsamling, t.ex. förordningen om fiske efter djuphavsbestånd och kontrollförordningen. Det finns även internationellt överenskomna skyldigheter, t.ex. Iccat-förordningen, den fleråriga återhämtningsplanen för blåfenad tonfisk i östra Atlanten och Medelhavet, den fleråriga återhämtningsplanen för svärdfisk i Medelhavet, Nafo-förordningen, CCAMLR-förordningen, förordningen om Regionala fiskeriförvaltningsorganisationen för södra Stilla havet och förordningen om regionala fiskeriförvaltningsorganisationer för tonfisk.

[3] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1004 av den 17 maj 2017 om upprättande av en unionsram för insamling, förvaltning och användning av data inom fiskerisektorn och till stöd för vetenskaplig rådgivning rörande den gemensamma fiskeripolitiken och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 199/2008, EUT L 157, 20.6.2017, s. 1.

[4] Rådets förordning (EG) nr 199/2008 av den 25 februari 2008 om upprättande av en gemenskapsram för insamling, förvaltning och utnyttjande av uppgifter inom fiskerisektorn och till stöd för vetenskapliga utlåtanden rörande den gemensamma fiskeripolitiken, EUT L 60, 5.3.2008, s. 1.

[5] Rådets förordning (EG) nr 199/2008 av den 25 februari 2008 om upprättande av en gemenskapsram för insamling, förvaltning och utnyttjande av uppgifter inom fiskerisektorn och till stöd för vetenskapliga utlåtanden rörande den gemensamma fiskeripolitiken, EUT L 60, 5.3.2008, s. 1.

datainsamlingsförordningen till viss del, och det fleråriga unionsprogrammet för 2020–2021[6] (som består av två kommissionsbeslut) baseras uteslutande på datainsamlingsförordningen. Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF)[7] ger sedan 2014 ekonomiskt stöd till medlemsstaterna för datainsamling.

LAGSTIFTNINGENS GENOMFÖRANDE OCH TILLÄMPNING

1. Huvudaktörerna i datainsamlingsramen

1.1. Medlemsstater

Medlemsstaterna ansvarar för insamling och lagring av data, kvaliteten på och fullständigheten i primära data och dataskydd i linje med rättsliga skyldigheter. Alla medlemsstater har ett system för att samla in, lagra och hantera data, och alla har ingett nationella arbetsplaner (för perioderna 2017–2019 och 2020–2021) för godkännande av kommissionen. Arbetsplanen genomförs av ett eller flera vetenskapliga institut i medlemsstaterna, vilket ofta beror på fiskeriets storlek och mångfald.

I linje med de rättsliga skyldigheterna anordnar alla medlemsstater nationella samordningsmöten och har utsett en nationell kontaktperson, som ansvarar för den interna samordningen, tillhandahållandet av data till slutanvändarna och kontakterna med kommissionen. Samarbetet mellan kommissionens avdelningar och de nationella förvaltningarna har underlättats betydligt genom ett stabilt nätverk av nationella kontaktpunkter (under undergruppen till expertgruppen för insamling av fiskedata).

1.2. Regionala samordningsgrupper

Enligt den regionsbaserade strategin stöder de regionala samordningsgrupperna genomförandet av datainsamlingsramen och kan lämna in regionala arbetsplaner som stärker samordningen i de motsvarande havsområdena, i syfte att ytterligare underbygga tillförlitliga vetenskapliga utlåtanden. Kommissionen deltar, i egenskap av medlem, i de årliga och extra mötena och slutanvändarna som observatörer (bilaga 2 till arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar).

Sex nya regionala samordningsgrupper har inrättats sedan datainsamlingsförordningen trädde i kraft. Två av dem slogs ihop 2019, vilket innebär att det i dagsläget finns fem regionala samordningsgrupper: samordningsgruppen för Östersjön (RCG Baltic), samordningsgruppen för Nordatlanten, Nordsjön och östra Arktis (RCG North Atlantic, North Sea & Eastern Arctic), samordningsgruppen för Medelhavet och Svarta havet (RCG Mediterranean & Black Sea), samordningsgruppen för stora pelagiska arter (RCG Large Pelagics) och den regionala samordningsgruppen för långdistansfiske (RCG Long Distance Fisheries) (bilaga 2 till

[6] Kommissionens delegerade beslut (EU) 2019/910 av den 13 mars 2019 om upprättande av ett fleårigt unionsprogram för insamling och förvaltning av biologiska, miljörelaterade, tekniska och socioekonomiska data inom sektorerna för fiske och vattenbruk, EUT L 145, 4.6.2019, s. 27.

[7] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 508/2014 av den 15 maj 2014 om Europeiska havs- och fiskerifonden och om upphävande av rådets förordningar (EG) nr 2328/2003, (EG) nr 861/2006, (EG) nr 1198/2006 och (EG) nr 791/2007 och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1255/2011, EUT L 149, 20.5.2014, s. 1.

arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar). Socioekonomiska frågor samordnas av den transeuropeiska planeringsgruppen för ekonomiska frågor (Planning Group on Economic Issues, PGECON).

1.3. Slutanvändare

Slutanvändarna ger vetenskaplig rådgivning eller har forsknings- eller förvaltningsrelaterade intressen av (den vetenskapliga) analysen av data inom fiskerisektorn. De främsta slutanvändarna är följande:

i) Internationella havsforskningsrådet (Ices), som ger vetenskaplig rådgivning om marina resurser i nordöstra Atlanten.

ii) Den vetenskapliga, tekniska och ekonomiska kommittén för fiskerinäringen (STECF), som är en expertgrupp vid kommissionen som ger rådgivning i en rad olika frågor (inbegripet datainsamling, policy för fångst som kastas överbord, resursanvändningen i Medelhavet och flottors ekonomi.

iii) Vetenskapliga kommittéer vid regionala fiskeriförvaltningsorganisationer, inom ramen för partnerskapsavtal för hållbart fiske, och andra internationella organisationer.

Kommissionens avdelningar (gemensamma forskningscentrumet [JRC] och generaldirektoratet för havsfrågor och fiske) är också slutanvändare, till exempel för fiske- och vattenbruksekonomiska analyser. Enligt datainsamlingsramen får många olika slutanvändare ta del av datan. De främsta slutanvändarna har i stort sett varit desamma under rapporteringsperioden, och endast ett fåtal nya slutanvändare har tillkommit.

Slutanvändarna får data via uppgiftsförfrågningar till medlemsstaterna eller på grundval av rapporteringskrav (om det rör sig om regionala fiskeriförvaltningsorganisationer[8]). Under perioden 2017–2019 genomfördes 72 uppgiftsförfrågningar och rapporteringskrav (bilaga 3 till arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar).

1.4. Regionala databasvärdar

De regionala databaserna underlättar arbetet för slutanvändarna i havsområdena. Genom databaserna kan man granska datans fullständighet och tillförlitlighet samt rätta till och reducera felaktiga data.

En gemensam regional databas finns för de fyra havsområdena i nordöstra Atlanten (Östersjön, Nordsjön samt unionens nord- och sydvästliga vatten). *Fishframe* sköts av Ices som lagrar, hanterar och använder datan. Ices genomför uppgiftsförfrågningar via en annan databas (*Intercatch*) (bilaga 3 till arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar). Utöver att ge rådgivning om bestånd har databasen inneburit att Ices kan ta fram och tillhandahålla regionala översikter över fiske och provtagningsplaner för kommersiellt fiske. Ices strävar efter att införliva båda databaserna i ett regionalt databas- och uppskattningssystem.

[8] Av institutionella skäl och i fall där kommissionen företräder EU som en avtalsslutande part i regionala fiskeriförvaltningsorganisationer begär kommissionen att medlemsstaterna ska lämna in nödvändiga data och rapporter och vidarebefordrar datan till organisationerna. Allmänna kommissionen för fiske i Medelhavet (AKFM) är ett undantag, eftersom delar av datan skickas in av medlemsstaterna själva.

Det finns ingen regional databas för Medelhavet och Svarta havet, trots att en rad förstudier har gjorts. Kommissionen fortsätter att arbeta för att finna en värd för denna databas.

Det gemensamma forskningscentrumet är värd för en EU-omfattande databas med fiske- och vattenbruksdata, inbegripet offentligt tillgängliga data. Det gemensamma forskningscentrumet tar fram data som används för specifika frågor (t.ex. balans mellan flottor och ansträngningsordningar) till stöd för det rådgivande arbetet vid kommissionens avdelningar och STECF men även för forskning som bedrivs av tredje parter. Det gemensamma forskningscentrumet stöder det arbete som görs enligt datainsamlingsramen genom att vara värd för övervakningsverktyget för dataöverföring (Data Transfer Monitoring Tool, DTMT) och webbplatsen för datainsamlingsramen[9].

1.5. Europeiska kommissionen

Förutom att utöva sin initiativrätt att föreslå lagstiftning har kommissionen enligt datainsamlingsramen flera uppgifter när det gäller att säkerställa ett korrekt genomförande. Kommissionen godkänner medlemsstaternas nationella arbetsplaner (mellan 2017 och 2020 godkändes 54 nationella arbetsplaner/ändringar) och bedömer genomförandet av dessa utifrån de årliga rapporterna (77 årliga rapporter mellan 2017 och 2019), efter att STECF utvärderat dessa.

Kommissionen stöder medlemsstaterna och de regionala samordningsgrupperna i fullgörandet av datainsamlingsskyldigheterna och upprätthåller nära och regelbundna kontakter med dem genom besök och möten (bilaga 4 till arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar).

Kommissionen kontrollerar även regelbundet att medlemsstaterna respekterar kriterierna för finansiering från EHFF genom att bedöma kvaliteten på och tillförlitligheten i medlemsstaternas dataöverföring.

1.6. Den vetenskapliga, tekniska och ekonomiska kommittén för fiskerinäringen

I datainsamlingsramen fastställs STECF som det vetenskapliga organ som ska utvärdera medlemsstaternas nationella arbetsplaner och årliga rapporter samt bedöma datarelaterade problem.

För att säkerställa att datakraven är av vetenskaplig kvalitet rådfrågas även STECF (bilaga 5 till arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar) om framtagandet och antagandet av kommissionsbeslut (t.ex. det fleråriga unionsprogrammet, mallar till arbetsplaner och årliga rapporter) samt om datakvalitetsmässiga frågor rörande sådana beslut.

1.7. Expertgruppen för insamling av fiskedata och kommittén för fiske och vattenbruk

Undergrupper finns i kommissionens expertgrupp för insamling av fiskedata (Expert Group on Fisheries Data collection)[10]:

[9] https://datacollection.jrc.ec.europa.eu/index.html

[10] https://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=2750&Lang=SV

i) Gruppen av nationella kontaktpunkter (*National Correspondents Group*), som samordnar medlemsstaternas genomförande av datainsamlingsramen.
ii) Samverkansmötet (*Liaison Meeting*), där de regionala samordningsgrupperna koordineras i frågor som går utöver marina regioner.
iii) Planeringsgruppen för ekonomiska frågor (*PGECON*) som samordnar insamling av socioekonomiska data.
iv) Gruppen för it-system för data (*Data IT systems group*) – vilande.

Under genomförandeperioden hölls möten i undergrupperna varje år. Undergrupperna har yttrat sig i en rad olika frågor.

Kommittén för fiske och vattenbruk har yttrat sig positivt över förslaget till det fleråriga unionsprogrammet för 2020–2021 (delen med genomförandebeslutet).

2. De viktigaste verktygen och den huvudsakliga verksamheten enligt datainsamlingsramen

2.1. Det fleråriga unionsprogrammet

Enligt datainsamlingsramen ska det i det fleråriga unionsprogrammet fastställas krav för medlemsstaternas datainsamling, en förteckning över obligatoriska vetenskapliga studier till havs och tröskelvärden för datainsamling. Kraven inom ramen för det fleråriga unionsprogrammet speglar slutanvändarnas konstaterade behov av data (bilaga 6 till arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar).

Det fleråriga unionsprogrammet för 2017–2019[11] åtföljdes av två kommissionsbeslut[12] som lade grunden för det fleråriga unionsprogrammet för 2020–2021, som antogs i början av 2019.

Det fleråriga unionsprogrammet för perioden efter 2021 håller nu på att tas fram och omfattande samråd görs med aktörer, slutanvändare och det vetenskapliga samfundet (bilaga 7 till arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar). Det kommer att anpassas till den nya EHFF och inbegripa uppdateringar av förteckningarna över arter och förvaltningsområden samt över ekonomiska och sociala variabler. Det kommer även att innefatta en översyn av datainsamlingskraven i fråga om känsliga arter, fritidsfiske, diadroma arter, vattenbruk och marina ekosystem samt en översyn av förteckningen över obligatoriska vetenskapliga studier till havs och gränsvärden för datainsamling.

2.2. Fleråriga arbetsplaner

Inom ramen för det fleråriga unionsprogrammet lämnar medlemsstaterna in fleråriga nationella arbetsplaner till kommissionen, enligt de mallar och inlämningsriktlinjer som finns angivna i ett särskilt beslut (bilaga 8 till arbetsdokumentet från kommissionens

[11] Detta fleråriga unionsprogram hade redan delvis anpassats till den nya datainsamlingsförordningen, särskilt när det gäller 1) datainsamling baserad på slutanvändarnas behov och anpassad efter varje marin region, 2) data som möjliggör vetenskaps- och resursförvaltning i linje med den gemensamma fiskeripolitikens mål med maximal hållbar avkastning och landningsskyldighet, 3) data om fiskets effekter på den marina miljön i stort (ekosystem, skyddade arter och livsmiljöer) och 4) mer data om fritidsfiske, vattenbruk, fiskeriekonomi och fiskberedning.
[12] Uppdelningen är ett resultat av nya bestämmelser i datainsamlingsförordningen (artikel 4.1).

avdelningar)[13]. Kommissionen godkänner arbetsplanerna efter att STECF har gjort en vetenskaplig bedömning av dessa. Medlemsstaterna kan inge ändringar till sina arbetsplaner varje år.

Kommissionen godkände 27 fleråriga arbetsplaner från medlemsstaterna för perioden 2017–2019, plus 35 senare ändringar (19 stycken under 2018 som en anpassning till datainsamlingsförordningen och 16 stycken under 2019). Ändringarna gjordes i) efter att STECF eller kommissionen hade yttrat sig över de arbetsplaner som antogs 2016, ii) efter att STECF eller kommissionen hade yttrat sig över medlemsstaternas årliga rapporter, iii) efter att de regionala samordningsgrupperna och planeringsgruppen för ekonomiska frågor hade avgett rekommendationer och iv) efter att förändringar hade skett inom fisket med konsekvenser för provtagningen.

I december 2019 antog kommissionen 27 nya arbetsplaner inom ramen för det fleråriga unionsprogrammet för 2020–2021 efter ett positivt utlåtande från STECF[14].

2.3. Årliga rapporter

Medlemsstaterna måste årligen rapportera om genomförandet av sina arbetsplaner, i enlighet med de format och tidtabeller som finns angivna i ett särskilt beslut[15]. Alla medlemsstater lämnade in årliga rapporter i tid under rapporteringsperioden 2017–2019.

STECF bedömer medlemsstaternas årliga rapporter[16]. På grundval av detta och med hjälp av övervakningsverktyget för dataöverföring samarbetar kommissionen med medlemsstaterna för att säkerställa att slutsatserna följs upp, justeras under årets lopp och införlivas i pågående arbete och planering. Slutanvändarna ger återkoppling på dataöverföringsproblem (”misslyckanden”), som analyseras, kategoriseras (utifrån svårighetsgrad, typ, täckning, kvalitet och aktualitet) och följs upp tillsammans med medlemsstaterna[17]. Kommissionen har påskyndat sina insatser sedan 2018, vilket har lett till en positiv utveckling när det gäller att lösa dataöverföringsproblem och förbättra medlemsstaternas resultat.

Under 2018–2019 analyserade kommissionen medlemsstaternas resultat för 2014–2017 mot bakgrund av kriterierna för att finansiering inte ska beviljas inom ramen för EHFF. 21 medlemsstater ansågs ha nått tillfredsställande resultat. Vid analysen identifierades sex medlemsstater som avsevärt behövde förbättra sina resultat och sitt tillhandahållande av data. I en dialog med dessa medlemsstater identifierades och godkändes områden där förbättringar skulle göras omedelbart och i de efterföljande (ändringarna av) arbetsplanerna. Man enades om en särskild *handlingsplan* med en av de sex medlemsstaterna (vilken har genomförts fullt ut sedan 2020). Resultatet för 2018–2019 kommer att bedömas under andra halvåret 2020.

Begränsningar har konstaterats i de data som samlats in om fisket i de yttersta randområdena för att främja vetenskaplig rådgivning och genomförandet av den gemensamma fiskeripolitiken i stort. Under 2020 gav STECF råd om hur datainsamlingen kan förbättras,

[13] Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2016/1701 av den 19 augusti.
[14] STECF lämnade synpunkter på 21 av dessa arbetsplaner, vilka ska beaktas vid framtida inlämningar.
[15] Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2018/1283 av den 24 augusti 2018.
[16] https://stecf.jrc.ec.europa.eu/reports/dcf-dcr
[17] De allra flesta slutanvändare återkopplar, men undantag finns. Ett exempel är AKFM som inte har gett någon slutanvändaråterkoppling uppdelad på medlemsstat.

och generaldirektoratet för havsfrågor och fiske inledde en studie för att få en systematisk översikt över databehoven och en eventuell framtida metod.

2.4. Pilotstudier

Under de fleråriga unionsprogrammen för 2017–2019 och 2020–2021 måste medlemsstaterna genomföra pilotstudier för att undersöka och utveckla datainsamlingsmetoder på flera områden:

i) Fritidsfiske.
ii) Fiskeverksamhetens effekter på marina biologiska resurser och marina ekosystem.
iii) Sociala data om sysselsättning.
iv) Miljödata om vattenbruket (bilaga 9 till arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar).

De flesta pilotstudier genomförs fortfarande, och de fullständiga resultaten förväntas komma 2020–2022. Så snart studierna har avslutats kommer resultaten att införlivas fullt ut i medlemsstaternas regelbundna datainsamlingsarbete[18] och, där så är lämpligt, samordnas av de regionala samordningsgrupperna inom varje marint havsområde.

2.5. Regional genomförandemetod

Syftet med EU:s datainsamlingslagstiftning har länge varit att främja regionalt samarbete, och regionala samordningsmöten har hållits sedan mitten 2000-talet. Till följd av det regionala synsättet i den nya gemensamma fiskeripolitiken föreskrivs det i datainsamlingsramen att regionala samordningsgrupper ska inrättas. Datainsamlingen blir mer effektiv och ändamålsenlig genom regionalt samarbete, i och med att expertis, data, kunskap och uppgifter utbyts och genom regional samverkan och standardisering. Det förväntas leda till en harmonisering av de nationella arbetsplanerna och eventuellt till regionala arbetsplaner.

Genom de regionala samordningsgrupperna samlas medlemsstaterna i varje havsområde för att samordna planeringen och genomförandet av datainsamlingen. Alla regionala samordningsgrupper har årliga möten (bilaga 2 till arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar), och de flesta anordnar extra möten och möten i undergrupper. Studieanslag har beviljats för att ge ekonomiskt stöd för framtagande av regionala åtgärder via de regionala samordningsgrupperna.

De regionala samordningsgrupperna gör datainsamlingen i ett havsområde mer konsekvent genom att det finns gemensamma metoder och strategier för att svara på uppgiftsförfrågningar, samarbete kring vetenskapliga studier som medlemsstaterna gör (t.ex. uppgiftsfördelning), samordning av provtagning, åtgärdande av dataproblem (t.ex. kvalitetskontroller innan data laddas upp och uppföljning av problem som rapporterats i övervakningsverktyget för dataöverföring) och samordning av arbetet i fråga om regionala databaser. De regionala samordningsgrupperna arbetar även på transregional nivå i frågor som är viktiga för andra havsområden. Deras beslut och åtgärder fastställs i

[18] De preliminära resultaten införlivas redan i medlemsstaternas regelbundna datainsamlingsarbete, och i andra fall undersöker medlemsstaterna alternativ i fall där de testade metoderna inte har gett de förväntade resultaten.

rekommendationer (bilaga 10 till arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar), som diskuteras med STECF varje år, och det säkerställs att de följs upp på lämpligt sätt.

De regionala samordningsgrupperna har börjat utforma regionala arbetsplaner sedan 2017. Under arbetets gång måste de regionala samordningsgrupperna ta i beaktande eventuella förändringar i fråga om provtagning, finansieringsbegränsningar, utmaningen att genomföra gemensamma förfaranden i de olika medlemsstaterna och det faktum att de regionala samordningsgruppernas arbete ska länkas samman med det arbete som medlemsstaternas nationella förvaltningar utför.

De regionala samordningsgrupperna och planeringsgruppen för ekonomiska frågor träffar kommissionen, nationella kontaktpunkter och slutanvändare på regelbunden basis för att samordna och diskutera datainsamlingen vid sambands-, konsensus- och slutanvändarmötena.

Vid de årliga sambandsmötena arbetar ordförandena för de regionala samordningsgrupperna/planeringsgruppen för ekonomiska frågor samt kommissionen och slutanvändarna med följande:

i) Att säkerställa konvergens i de regionala samordningsgruppernas arbete.
ii) Att behandla och gruppera rekommendationer efter regional samordningsgrupp för att möjliggöra synergier.
iii) Att stärka kopplingen mellan de regionala samordningsgrupperna och planeringsgruppen för ekonomiska frågor.
iv) Att identifiera transeuropeiska problem och föreslå åtgärder.
v) Att förbättra samarbetet med slutanvändarna och kommissionen.
vi) Att synliggöra de regionala samordningsgrupperna och planeringsgruppen för ekonomiska frågor.

De regionala samordningsgruppernas årliga möten med slutanvändarna (t.ex. Ices, STECF och de regionala fiskeriförvaltningsorganisationerna) är avgörande för att identifiera slutanvändarnas behov, för framtida uppgiftsförfrågningar och för att diskutera dataöverföringsproblem.

3. Finansiering av datainsamling

3.1. Finansiering genom delad förvaltning

EHFF är den rättsliga grunden för EU:s finansiering av datainsamling. Där föreskrivs att datainsamling ska finansieras genom delad förvaltning mellan kommissionen och medlemsstaternas myndigheter[19]. EHFF-finansieringen underlättar genomförandet och en korrekt tillämpning av datainsamlingsramen och, i förlängningen, av den vetenskapliga rådgivningen[20].

Totalt har 532 miljoner euro öronmärkts för medlemsstaternas datainsamling för perioden 2014–2020 (bilaga 11 till arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar). Detta belopp tilldelas i form av nationella anslag och ska kompletteras med nationell finansiering (totalt 25 % i EU-finansiering).

Finansiella uppgifter om olika delar av datainsamling ges i en rapport för övervakning och utvärdering av fiske och vattenbruk[21] om medlemsstaternas utgifter kopplade till datainsamlingsramen under EHFF-perioden. Personal och forskningsfartyg utgör i genomsnitt nästan 80 % av de totala kostnaderna kopplade till datainsamlingsramen, medan insamlingen av ekonomiska och sociala data står för cirka 7–8 %. Detta innebär att cirka 90 % av kostnaderna har direkt eller indirekt koppling till insamling av biologiska data och miljödata.

Efterlevnaden av reglerna, vilket är ett villkor för att få EHFF-finansiering, prövas mot fem kriterier som fastställs i förordning (EU) 2015/1930[22]. Bristande efterlevnad kan leda till att det finansiella stödet tillfälligt ställs in, avbryts eller återvinns[23]. Medlemsstaterna har på det hela taget presterat väl i förhållande till kriterierna. Inga åsidosättanden av datainsamlingskraven konstaterades och inga finansiella åtgärder vidtogs under rapporteringsperioden.

3.2. Finansiering av regionala bidrag inom ramen för direkt förvaltning

Kommissionen har tillhandahållit stöd för att stärka det regionala samarbetet genom ett verksamhetsbidrag[24]. De studier som har beviljats stöd (på nästan två miljoner euro totalt) har resulterat i verktyg, format och metoder, inbegripet överenskommelser om datadelning på regional nivå, för regional provtagning för att samla in uppgifter om gemensamma bestånd

[19] Före 2014 finansierades datainsamlingen inom ramen för ett system med direkt förvaltning.

[20] I den interimsutvärdering som gjorts av genomförandet av delen med direkt förvaltning i EHFF konstateras att den vetenskapliga rådgivning och den datainsamling som finansieras av EHFF genom direkt förvaltning genomförs med hjälp av väletablerade processer för att säkerställa att rådgivningen och datan är ändamålsenliga för att bidra till den gemensamma fiskeripolitikens mål (s. 53). Denna rapport avsåg perioden 2014–2016. Under denna period genomfördes datainsamling och vetenskaplig rådgivning inom ramen för direkt förvaltning. https://op.europa.eu/sv/publication-detail/-/publication/1f424d68-d670-11e8-9424-01aa75ed71a1

[21] *Fisheries and Aquaculture Monitoring and Evaluation support unit for the EMFF, categories of spending for data collection - final report 2020* (ej tillgänglig för allmänheten). Uppgifterna avser perioden 2017 och/eller 2018, som var de senaste år för vilka uppgifter fanns tillgängliga. Alla medlemsstater ingick inte i undersökningen.

[22] Kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/1930 av den 28 juli 2015 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 5508/2014 om Europeiska havs- och fiskerifonden vad gäller kriterier för fastställandet av nivån på finansiella korrigeringar och för tillämpningen av schablonmässiga finansiella korrigeringar, och om ändring av kommissionens förordning (EG) nr 665/2008, EUT L 282, 28.10.2015, s. 2.

[23] Kriterierna är följande: datainsamling, nationell samordning av datainsamling, regional samordning med medlemsstaterna, ingivande av årliga rapporter och tillhandahållande av data till slutanvändare (misslyckad dataöverföring).

[24] MARE 2016/22, https://ec.europa.eu/fisheries/call-proposals-mare201622_sv

(bilaga 12 till arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar). Fyra studier har finansierats: FishPi2 (biologiska fiskedata i Nordsjön, östra delarna av Norra Ishavet och Nordatlanten), STREAM (biologiska fiskedata i Medelhavet och Svarta havet), RECOLAPE (långvandrande arter) och SECFISH (socioekonomiska data för fiske, vattenbruk och beredning)[25].

Studierna avslutades i mitten av 2019 och har resulterat i en rad möjliga verktyg och förslag för medlemsstaternas regionala verksamhet, särskilt inom områden som innebär nya utmaningar (t.ex. data om skyddade och känsliga arter, småskaligt fiske och marint fritidsfiske). Resultaten kan användas vid framtagandet av regionala arbetsplaner. De skulle även kunna användas i nationella arbetsplaner på ett samordnat sätt.

SLUTSATSER

Tillförlitliga och fullständiga data är hörnstenen i framtagandet av bästa tillgängliga vetenskapliga rådgivning, vilket i sin tur är avgörande för beslutsfattande och förvaltning inom ramen för den gemensamma fiskeripolitiken.

Datainsamlingsramen inrättas genom förordning (EU) 2017/1004. Den är ett väletablerat regelsystem som ger passande struktur, verktyg och flexibilitet för medlemsstaternas datainsamling inom sektorerna för fiske och vattenbruk, till förmån för vetenskap och vetenskaplig rådgivning.

Datainsamlingsramen är ett decentraliserat system där medlemsstaterna samlar in, innehar och lämnar data till slutanvändare och är därför mycket beroende av att det finns en komplex samordning mellan de berörda aktörerna. Dessa är framför allt *kommissionen* som övervakar och stöder genomförandet, *medlemsstaternas organ* som samlar in datan, *de regionala samordningsgrupperna* som standardiserar metoder och processer på regional nivå och *slutanvändarna* av datan. De sistnämnda har en mycket viktig roll när det gäller att fastställa behoven av data och ge återkoppling på kvaliteten av den inlämnade datan.

De strukturer och arbetssätt som krävs för denna process är numera något som alla berörda aktörer, även internationella sådana, numera har god kunskap om samt använder och godtar. Att utse nationella kontaktpunkter har varit viktigt för att få till ett systematiskt samarbete kring genomförandet mellan kommissionen och medlemsstaterna. EU-finansieringen för datainsamling inom ramen för EHFF har utnyttjats i relativt hög grad, vilket skulle kunna tolkas som att medlemsstaterna har förbundit sig att satsa på och leverera i fråga om datainsamling. Kommissionens aktiva samverkan med medlemsstaterna (med stöd av STECF) möjliggör en fortsatt övervakning och fortsatta förbättringar.

Datainsamlingsramen lägger större tonvikt på regionalisering inom ramen för den nya gemensamma fiskeripolitiken. De regionala samordningsgrupperna får en större roll och har fått en mer förankrad position under rapporteringsperioden, vilket har lett till att deras arbetsmetoder har befästs. Tack vare särskilda studieanslag har de första konkreta resultaten kunnat nås (i form av verktyg och förslag avseende regional provtagning för olika regioner).

[25] https://datacollection.jrc.ec.europa.eu/regional-coordination

De regionala samordningsgrupperna har utökat och förstärkt sina insatser och står därför nu inför verksamhetsmässiga begränsningar och kan behöva ytterligare stöd för att kunna fortsätta sitt arbete under nästa period. Den framtida utvecklingen bör leda till regionala arbetsplaner, som ska godkännas av de regionala samordningsgrupperna och genomföras av medlemsstaterna, och till att en värd utses för den regionala databasen för Medelhavet och Svarta havet samt det därpå följande genomförandet av denna.

Övergripande fokus för datainsamlingsramen bör de närmaste åren sättas på att befästa genomförandet i fortsatt samarbete med medlemsstaterna. Detta innefattar att ta itu med nya utmaningar (t.ex. skyddade, utrotningshotade och hotade arter eller en bredare kunskap om ekosystemen), att tillgodose och integrera framväxande databehov (som identifieras av slutanvändarna), att harmonisera och förenkla processerna och att ytterligare förbättra och harmonisera metoderna och tillämpningen av dessa inom havsområdena. Såväl medlemsstaterna som de regionala samordningsgrupperna står inför tydliga utmaningar när det gäller det fleråriga unionsprogrammet från och med 2021: att säkerställa att resultaten av pilotstudierna och de subventionerade studierna införlivas i medlemsstaternas nationella arbetsplaner och att de regionala samordningsgrupperna utarbetar regionala arbetsplaner, särskilt för de nya utmaningarna.

Förutsägbarhet för de många datainsamlingsaktörerna är en nödvändig förutsättning för att säkerställa att datainsamlingen och, i förlängningen, den vetenskapliga rådgivningen inom ramen för den gemensamma fiskeripolitiken fungerar på lång sikt. Förutom att sörja för en stabil utveckling av datainsamlingsramen och tillhörande lagstiftning är det avgörande att såväl unionen som medlemsstaterna ger tillräcklig finansiering inom ramen för den nya EHFF.